

O TYM, ŻE W KAŻDEJ
LEGENDZIE ZIARNKO
PRAWDY BĘDZIE

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Sny i widzenia w III części *Dziadów* Adama Mickiewicza i ich rola

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

II / 45 minut

Cele. Uczeń:

- charakteryzuje bohaterów we wskazanych sytuacjach;
- określa rolę snów i widzeń w tekstach;
- ćwiczy umiejętność interpretacji tekstu;
- opisuje tekst ikoniczny;
- odczytuje problem w tekście krytycznym;
- stawia tezę i formułuje argumenty.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca w grupach;
- praca zbiorowa;
- praca indywidualna;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- *Dziady* cz. III A. Mickiewicza;
- artykuł Mikołaja Glińskiego *Mickiewicz – A Imię jego czterdzieści i cztery* (<https://culture.pl/pl/artykul/mickiewicz-a-imie-jego-czterdzieści-i-cztery>);
- grafika *Widzenie księdza Piotra* (http://static.scholaris.pl/resource-files/270/widzenie-ksiedza-piotra_60144.jpg);
- słownik języka polskiego.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Uczniowie zapoznają się z definicją snu, wskazują teksty z wcześniejszych epok, w których pojawił się ten motyw – przywołują np. *Biblię*, *Treny* Jana Kochanowskiego.

Część właściwa: Nauczyciel dzieli klasę na cztery grupy i przydziela sceny, w których pojawia się motyw snu. Uczniowie przypominają treść *Dziadów* i przygotowują cytaty wraz z ich interpretacją w kontekście znajomości całego dramatu: sen więźnia z *Prologu*, *Widzenie Ewy*, *Widzenie księdza Piotra*, *Widzenie Senatora*.

Uczniowie zapoznają się z treścią artykułu Mikołaja Glińskiego *Mickiewicz – A Imię jego czterdzieści i cztery*. Przedstawiają problem podjęty przez autora, określają stanowisko Glińskiego i wyszukują argumenty. Prezentują własne stanowisko i podają uzasadnienie. Przedstawiają swoje zapisy na forum klasy.

Nauczyciel wyświetla grafikę przedstawiającą *Widzenie księdza Piotra*

(http://static.scholaris.pl/resource-files/270/widzenie-ksiedza-piotra_60144.jpg).

Uczniowie interpretują elementy grafiki, które są nawiązaniem do Biblii. Odpowiadają, dlaczego grafika dzielona jest na dwie części, omawiają sposób przedstawienia postaci, określają rolę kolorystyki. Wnioski zapisują w zeszytach.

Część podsumowująca: Uczniowie wyciągają wniosek na temat roli snu i widzenia w przedstawionych fragmentach. Formułują tezę na ten temat.

Komentarz metodyczny:

Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętność pracy w grupie, która jest elementem ułatwiającym komunikację i wspólne dochodzenie do rozwiązania problemu, oraz formę prezentacji – ważne elementy na rynku pracy. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach), w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).